

AAD-001-001698

Seat No. _____

B. A. (Sem. - VI) (CBCS) Examination

March / April - 2016

Geography : Paper - XXI

(Transportation Geography) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001698

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

૧ નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્ન (M.C.Q.)માંથી સાચા જવાબ શોધી ઉત્તરવહીમાં ૨૦

તેનો જવાબ આપો.

(૧) વાહનવ્યવહાર કઈ આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ અંતર્ગત આવે છે ?

(A) પ્રાથમિક

(B) માધ્યમિક

(C) તૃતીયક

(D) ચતુર્થ

(૨) Beta Index સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ?

(A) કાન્ટ

(B) કે.એસ. કાન્સ્કી

(C) ન્યૂટન

(D) ડેવિસ

(૩) કયા કારણો નેપાળમાં વાહનવ્યવહારનો વિકાસ ઓછો થયો છે ?

(A) ભૂમિ સ્વરૂપ

(B) રણ

(C) ધર્મ

(D) આબોહવા

(૪) વાહનવ્યવહારના વિકાસ ઉપર શું અસર કરે છે ?

(A) આબોહવા

(B) વસ્તી

(C) ભૂમિ સ્વરૂપ

(D) આ બધા જ

- (૫) સડક માર્ગનો સૌથી વધુ વિકાસ કેવા પ્રદેશમાં થાય છે ?
- (A) મેદાન (B) રણ
(C) પહાડી (D) કોઈ પણ નહીં
- (૬) ટ્રાન્સસાઈબેરીયન રેલ માર્ગ કયા દેશમાં આવેલો છે ?
- (A) ચીન (B) રશિયા
(C) યુ.એસ.એ. (D) ઓસ્ટ્રેલિયા
- (૭) ભારતમાં રેલ-લાઈનની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (A) ૧૮૩૦ (B) ૧૮૦૩
(C) ૧૮૫૩ (D) ૧૮૫૦
- (૮) ભારતમાં કયા પ્રકારના રેલ ટ્રેક ગેજનો ઉપયોગ થાય છે ?
- (A) નેરોગેજ (B) મીટરગેજ
(C) બ્રોડગેજ (D) આ બધા જ
- (૯) સૌ પ્રથમ પાઈપલાઈનની સ્થાપના કયા દેશમાં થઈ હતી ?
- (A) ચીન (B) યુ.એસ.એ.
(C) ઓસ્ટ્રેલિયા (D) ભારત
- (૧૦) કેવા પદાર્થ માટે પાઈપલાઈન માર્ગ સડક પરિવહન કરતાં આર્થિકરૂપે ફાયદાકારક છે ?
- (A) ભારે (B) ઘન
(C) પ્રવાહી (D) એક પણ નહીં
- (૧૧) દુનિયામાં સૌથી વધારે પાઈપલાઈન કયા દેશમાં છે ?
- (A) યુ.એસ.એ. (B) ઓસ્ટ્રેલિયા
(C) ભારત (D) ચીન

(૧૨) દુનિયામાં સૌથી વધારે મહત્વનો જળમાર્ગ કયો છે ?

- (A) દક્ષિણ એટલાન્ટિક (B) દક્ષિણ પેસિફિક
(C) પનામા નહેર (D) ઉત્તર એટલાન્ટિક

(૧૩) વિશ્વનો સૌથી લાંબો આંતરિક જળમાર્ગ કઈ નદીમાં છે ?

- (A) ગંગા (B) રાઈન
(C) સેન્ટ લોરેન્સ (D) કોઈ પણ નહીં

(૧૪) સુએઝ નહેર દ્વારા કયા બે સમુદ્ર જોડાય છે ?

- (A) રાતો અને હિંદ (B) પેસિફિક અને એટલાન્ટિક
(C) ભૂમધ્ય અને રાતો (D) હિંદ અને પેસિફિક

(૧૫) મુંબઈ અને ન્યૂયોર્ક શહેરની વચ્ચે શું સરખાપણું છે ?

- (A) બંદર (B) ગિરિમથક
(C) રાજધાની (D) એકપણ નહીં

(૧૬) નીચેનામાંથી ગુજરાતનું સૌથી મોટું બંદર કયું છે ?

- (A) માંડવી (B) અલંગ
(C) વેરાવળ (D) કંડલા

(૧૭) નીચેનામાંથી કયું બંદર એશિયામાં આવેલું છે ?

- (A) કરાર્થી (B) એન્ટવર્પ
(C) પર્થ (D) લંડન

(૧૮) સરદાર પટેલ આંતરરાષ્ટ્રીય હવાઈ મથક ક્યાં આવેલું છે ?

- (A) ચેન્નઈ (B) અમદાવાદ
(C) કોલકતા (D) મુંબઈ

(૧૯) સૌથી વધુ મુસાફરી ખર્ચ કયા વાહનવ્યવહારમાં થાય છે ?

- (A) જળમાર્ગ (B) રેલ માર્ગ
(C) હવાઈ માર્ગ (D) સડક માર્ગ

(૨૦) જળ-વાહનવ્યવહારમાં લોકસ ટેકનિકની સૌ પ્રથમ શરૂઆત કરનાર દેશ કયો છે ?

- (A) ચીન (B) ભારત
(C) ઓસ્ટ્રેલિયા (D) યુ.એસ.એ.

૨ તૃતીયક પ્રવૃત્તિ તરીકે વાહનવ્યવહારનો અર્થ આપી, વિવિધ ક્ષેત્રોમાં તેનું મહત્વ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૨ વાહનવ્યવહારના વિકાસ પર અસર કરતાં વિવિધ પરિબલોની ચર્ચા કરો. ૧૦

૩ રેલ-માર્ગીય વાહનવ્યવહારના ફાયદા-ગેરફાયદા જણાવી, ભારતમાં તેનું વિતરણ વિગતે સમજાવો. ૧૦

અથવા

૩ જળ-વાહનવ્યવહાર માટેના અનુકૂળ અને પ્રતિકૂળ પરિબલોની ચર્ચા કરો. ૧૦

૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૦૮
(૧) સડક માર્ગોનું આર્થિક મહત્વ.
(૨) વાહન વ્યવહારની અભ્યાસની પદ્ધતિઓ.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) ૦૮
(૧) ટ્રાન્સ સાઈબેરીયન રેલ્વે.
(૨) પાઈપ લાઈનનું મહત્વ.

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
(૧) વાહનવ્યવહારના વિકાસમાં ટેકનોલોજીનો ફાળો.
(૨) સુએઝ નહેર.
(૩) ભારતના મુખ્ય હવાઈ માર્ગો.
(૪) યુરોપનો આંતરિક જળ માર્ગ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) All questions are compulsory.
  - (2) Draw neat diagrams wherever necessary.

1 Give correct answer from the following MCQ in your answer book. **20**

- (1) Transportation comes under which economic activities ?
  - (A) Primary
  - (B) Secondary
  - (C) Tertiary
  - (D) Quaternary
- (2) Who has given Beta - Index theory ?
  - (A) Kant
  - (B) K.S. Kansky
  - (C) Newton
  - (D) Devis
- (3) Why transport system is not well developed in Nepal ?
  - (A) Landform
  - (B) Desert
  - (C) Religion
  - (D) Climate
- (4) Which factor is affecting the development of transportation ?
  - (A) Climate
  - (B) Population
  - (C) Landform
  - (D) All of these
- (5) In which region the road way's has more developed ?
  - (A) Plain
  - (B) Desert
  - (C) Mountainous
  - (D) None of these
- (6) In which country Trans-siberian Railway is located ?
  - (A) China
  - (B) Russia
  - (C) U.S.A.
  - (D) Australia

- (7) In which year in India, the railway line was established ?
(A) 1830 (B) 1803
(C) 1853 (D) 1950
- (8) Which type of railway track gauges are used in India ?
(A) Narrow (B) Meter gauge
(C) Broad gauge (D) All of these
- (9) Which country is first time establishing the Pipeline ?
(A) China (B) U.S.A.
(C) Australia (D) India
- (10) Pipeline way is more economical than road ways in which thing ?
(A) Heavy (B) Solid
(C) Liquid (D) None of these
- (11) Which country has highest pipeline in the world ?
(A) U.S.A. (B) Australia
(C) India (D) China
- (12) Which water route is the most important in the world ?
(A) South Atlantic (B) South Pacific
(C) Panama Canal (D) North Atlantic
- (13) In which river the longest inland water ways is in the world ?
(A) Ganga (B) Rhine
(C) Sent lorence (D) None of these
- (14) Which two seas are connected through suez canal ?
(A) Red and Indian (B) Pacific and Atlantic
(C) Mediterranean and Red (D) Indian and Pacific

- (15) What is similarity between Mumbai and NewYork ?
- (A) Port (B) Hill station
(C) Capital (D) None of these
- (16) Which of the biggest port of Gujarat from the following ?
- (A) Mandvi (B) Alang
(C) Veraval (D) Kandla
- (17) Which seaport is located in Asia from the following ?
- (A) Karachi (B) Antwerp
(C) Perth (D) London
- (18) Where is located Sardar patel International Airport ?
- (A) Chennai (B) Ahmedabad
(C) Kolkata (D) Mumbai
- (19) In which transportation is more journey cost spends ?
- (A) Water ways (B) Railways
(C) Air ways (D) Roadways
- (20) Which country was start first time locks system in water routes ?
- (A) China (B) India
(C) Australia (D) U.S.A.

2 Give meaning of Transportation as a tertiary activity and explain importance of various fields. **10**

OR

2 Discuss the different factors affecting on the development of transportation. **10**

- 3** State the merit-demerit of railway transportation and explain in detailed its distribution in India. **10**
- OR**
- 3** Discuss the favourable and unfavourable factors for transportation by water routes. **10**
- 4** (a) Write short note : any one. **08**
(1) Economic importance of roadways.
(2) Study methods of transportation.
- (b) Write short note : any one. **08**
(1) Trans-siberian Railway.
(2) Importance of pipeline.
- 5** Write short notes on any two of the following : **14**
(1) The role of technology in the development of transportation.
(2) Suez Canal.
(3) Main air routes of India.
(4) Internal water ways of Europe.
-